

D 17/98

Kronofogdemyndigheten i Y har till Kommerskollegium (KK) inkommit med en underrättelse avseende auktoriserade revisorn A-sons insatser som vald revisor i ett byggbolag räkenskapsåret 1990/91. Ärendet har överlämnats till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertagit KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, såvitt avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser, d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande av auktorisationen.

Av handlingarna i ärendet framgår att byggbolaget under det aktuella räkenskapsåret, som omfattade perioden den 4 juli 1990 – den 31 december 1991, inte redovisat några löneutbetalningar för ett tiotal anställda. Utbetalningar till dessa – 760 tkr – har redovisats som traktamenten och reseersättningar. Reseräkningar eller motsvarande handlingar saknas dock. Företagsledaren har istället i efterhand upprättat specifikationer över de utbetalningar som bokförts. Enligt dessa befann sig de anställda ute på arbete hela veckor och under vissa tidsperioder också över veckosluten. Vid företagen skatterevision har framkommit att betydande belopp skulle ha redovisats som lön. Av handlingarna framgår vidare att bolaget har redovisat transaktioner på såväl kassa- som checkkontot på ett felaktigt sätt. Bland annat har checkar utställda på anställda bokförts som insättning på kassakontot vilket resulterat i att den redovisade kassabehållningen uppgått till som mest 250 tkr under året. Posten har korrigerats ned under slutet av räkenskapsåret. Det har vidare uppmärksammats att bolaget, i samband med ett inkråmsförvärv, felaktigt tillgodogjort sig avdrag för ingående mervärdesskatt med 200 tkr trots att det av köpeavtalet framgått att mervärdesskatt inte ingick i köpeskillingen. Bolagets redovisade omsättning uppgick under det aktuella räkenskapsåret till 3 mkr. A-son avgav en ren revisionsberättelse.

A-son har anfört att bolaget, på grund av rådande lågkonjunktur inom byggbranschen, eftersträvar att hålla en låg kostnadsprofil. Ett antal anställda, flera av dem delägare, arbetade utan lön. Enligt bolagsledningen var de beredda på uppoffringar och flera hade inkomster från annat håll. A-son förlitade sig på denna information och bedömde, eftersom större delen av bolagets verksamhet var förlagd utanför den ordinarie verksamhetsorten, att det var rimligt att rese- och traktamentsersättningar betalades ut. Underlagen för dessa ersättningar var dock inte tillfredsställande. Detta påpekade han för bolagsledningen som upprättade specifikationer över samtliga rese- och traktamentskostnader. Vid revisionen kontrollerade han översiktligt specifikationerna för två à tre anställda och kunde konstatera att tid och plats för respektive tjänsteresa angivits och att de belopp som Riksskatteverket rekommenderat avseende rese- och traktamentsersättningar använts. Vad gäller den redovisade kassabehållningen var den per bokslutsdagen den 31 december 1991 obetydlig. Emellanåt förekom höga kassasaldon men han såg detta som uttryck för bristande kunskap från bolagets sida. Han förutsatte att den redovisningskonsult bolaget anlidade sett till att eventuella felaktigheter rättats. Att bolaget felaktigt gjort avdrag för ingående mervärdesskatt i samband med ett inkråmsförvärv hade han inte uppmärksammat.

RN, som haft tillgång till A-sons granskningsdokumentation, gör följande bedömning.

Av årsredovisningen för det aktuella räkenskapsåret, som omfattat 18 månader, framgår att bolaget i medeltal haft 12 anställda och att löner till dessa har redovisats med 25 tkr. I ärendet har vidare framkommit att skattefria ersättningar har utbetalats till de anställda med 760 tkr. Det förhållandet att ett företag i stort sett inte redovisar några löner utan endast skattefria ersättningar till sina anställda måste bedömas som anmärkningsvärt. Det borde ha

föranlett A-son att företa en närmare kontroll av grunderna för utbetalade ersättningar och om de var rimliga i förhållande till den verksamhet som bedrevs. Härvid borde han t.ex. ha granskat existensen och omfattningen av uppgivna byggnadsprojekt, på vilka orter dessa utförts och om bolaget tillhandahållit bil och bostad. Såvitt framgår av A-sons eget yttrande och hans dokumentation har han vid sin revision i stor utsträckning förlitat sig på muntliga uppgifter från företagsledningen och hans granskning av redovisade kostnadsersättningar har i det närmaste varit obefintlig.

Vad gäller bolagets bank- och kassaredovisning framgår att granskningsinsatserna begränsats till att per bokslutsdagen kontrollera att redovisade likvidsaldon stämt överens med saldoutdrag. I övrigt har han förlitat sig på att den av bolaget anlitade redovisningskonsulten vidtagit erforderliga rättelser. En liknande begränsad kontroll per bokslutsdagen har såvitt framgår av dokumentationen gjorts även av bolagets mervärdesskatteredovisning.

RN bedömer att A-son inte utfört sin granskning av räkenskaperna enligt god revisionssed. Mot bakgrund av att bolaget inte redovisade några löneutbetalningar till sina anställda arbetare, att underlagen för utbetalda ersättningar varit bristfälliga och i vissa fall saknats helt samt att bolagets administrativa kompetens var bristfällig vilket A-son var medveten om bedömer RN avvikelserna från god revisionssed som allvarlig.

Med stöd av 23 § andra stycket revisorsförordningen meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Siv Björs, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg, Eva-Britt Nordhall och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektörerna Carina Bergman Marcus och Åsa Arffman. Föredragande har varit Åsa Arffman.